

GEDRAGSCODESESSIE

voor de gemeenteraad

Stel, u bent gemeenteraadslid en vrijwilliger bij een sportvereniging die op haar subsidie gekort dreigt te worden. Stemt u over dat voorstel mee? Die bijzondere kortingspas die de jubilerende winkeliersvereniging aan enkele relaties aanbiedt, neemt u die aan? Informatie is vertrouwelijk verklaard en u vreest dat de lobby van een groep gedreven burgers daardoor in de knel komt. Wat nu? Voor dit soort vragen komt iedereen die lid is van een gemeenteraad te staan. In de wet en de gedragscode zijn de regels vastgelegd waaraan raadsleden zich dienen te houden. Handelen zij in strijd met zo'n regel, dan is sprake van een integriteitschending. Het is zaak dat zo veel mogelijk te voorkomen – om de zuiverheid van de besluitvorming en de geloofwaardigheid van de politiek te beschermen, maar ook politici zelf.

OMSCHRIJVING

In de Nederlandse politiek doen ernstige integriteitschendingen zich zelden voor, maar ook een lichte schending of zelfs maar een verdenking kan al genoeg zijn om een politieke carrière te beëindigen. Volksvertegenwoordigers en bestuurders zijn op dit punt dus uiterst kwetsbaar.

In de praktijk blijken veel schendingen uit onwetendheid voort te komen. De gedragscodesessie voor raadsleden (duur: één dagdeel) stelt zeker dat ieder raadslid weet wat wel en wat niet mag. Het effect is dat het aantal lichte schendingen radicaal zal dalen.

PROGRAMMA

Na een introductie van de thematiek door de trainer gaan de raadsleden in groepjes uiteen. Elke groep bespreekt een cluster artikelen uit de gedragscode aan de hand van een set vragen: wat staat hier? Zijn we het met alle regels eens? Ontbreekt er iets? In welke situatie is een overtreding denkbaar? Wat wordt door dit cluster regels beschermd? Wat is het onderliggende beginsel en uit welk recht komt dat voort?

Terug in de plenaire zaal delen de raadsleden de oogst van hun beraadslagingen, onder leiding van de trainer. Daarbij wordt in elk geval ingegaan op de volgende aspecten:

- zuiverheid van besluitvorming: belangenverstrengeling en de schijn daarvan;
- zuiverheid van besluitvorming: corruptie en de schijn daarvan (met o.a. aandacht voor het omgaan met geschenken, reizen en recepties);
- vertrouwelijke informatie;
- middelen en faciliteiten van de gemeente (zoals fractievergoedingen);
- de omgang met elkaar.

RESULTATEN

De gedragscodesessie beschermt raadsleden tegen het risico van misstappen uit onwetendheid, dat wil zeggen: fouten die per ongeluk worden gemaakt of waarvan men uit goede bedoelingen de ernst onderschat.

Deelnemers krijgen:

- inzicht in de praktische betekenis van alle relevante, belangrijke bepalingen uit de wet en de eigen gedragscode;
- inzicht in de beginselen waarop die bepalingen zijn gestoeld;
- aanknopingspunten voor zelfreflectie en reflectie met fractiegenoten, andere raadsleden, griffier en burgemeester;
- aanknopingspunten voor het herzien en verhelderen van de gedragscode.